

Abstrakt

Rodičovské vyhoření představuje mladý psychologický koncept. Teoretická část práce popisuje přehled výzkumu rodičovského vyhoření, včetně jeho prevalence, projevů, mechanismů a faktorů rozvoje, odlišení od příbuzných konceptů, důsledků a možností diagnostiky. Cílem výzkumu realizovaném při této práci byla validizace české verze Parental Burnout Assessment (PBACZ). Výzkumný vzorek tvořilo 285 rodičů. Konfirmační faktorová analýza poukázala na slabou úroveň shody mezi teoretickou čtyř faktorovou strukturou originálního dotazníku (vyčerpání, kontrast, pocity znechucení, emocionální distancování) a daty. Reliabilita PBACZ byla excelentní ($\alpha = .97$). Celkový skóre PBACZ nekoreloval s pracovním vyhořením, avšak vykazoval silnou korelací se stresem, úzkostí, depresí a nejlépe predikoval míru rodičovského odmítnutí. Můžeme tedy předpokládat, že nástroj jako celek podává validní informace o míře rodičovského vyhoření. Nicméně nelze ho vyhodnocovat na úrovni jednotlivých škál. Prevalence rodičovského vyhoření na vzorku českých rodičů byla 12,6 %. Vyšší míru vyhoření vykazovali matky, rodiče na mateřské nebo otcovské dovolené, matky, které vnímají, že o dítě pečují více v porovnání s partnerem a rodiče, kteří tráví s dítětem denně více času. Dítě ve věku pod 5 let, neplánovaně nebo nechtěně počaté či vnímané jako náročné představuje také pro rodiče riziko rozvoje vyhoření.

Klíčová slova

rodičovské vyhoření; Parental Burnout Assessment; validizační studie